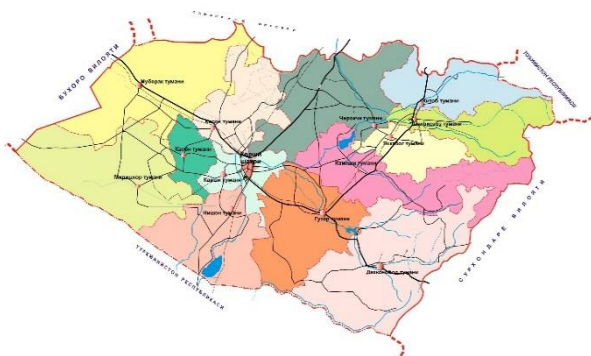

ХШ. ДЕМОГРАФИК ҲОЛАТ

Қашқадарё вилояти 1943 йилда ташкил топган бўлиб, Ўзбекистон Республикасининг маъмурий-ҳудудий бирлиги ҳисобланади.

Қашқадарё вилояти Ўзбекистон Республикасининг жанубий қисмида жойлашган бўлиб, майдони 28 567 кв. км.

Вилоятда 20 та ҚФЙ ва 751 та МФЙ жойлашган ва уларнинг ҳудудида 3348,5

минг аҳоли истиқомат қилади, аҳоли зичлиги 1 кв. км. га 117,2 кишига тўғри келади.

Қашқадарё вилояти маъмурий ҳудудий таркиби бўйича 2 та вилоятга буйсунувчи шаҳар ва 13 та туманга бўлинган.

Қарши ва Шаҳрисабз шаҳарлари вилоятга, Ғузор, Қамаш, Қарши, Косон, Китоб, Муборак, Нишон, Чироқчи, Шаҳрисабз, Яккабоғ шаҳарлари туманга буйсунади.

Маъмурий маркази - Қарши шаҳри аҳолиси 279,6 минг киши.

Қашқадарё вилояти Туркменистон ва Тожикистон давлатлари билан чегарадош, умумий давлат чегараси 313,2 км. бўлиб, улардан Туркменистон Республикаси билан 253,3 км, Тожикистон Республикаси билан 59,9 км.

Чегара ҳудуди

Қашқадарё вилояти Самарқанд вилояти билан (276 км), Бухоро вилояти билан (98,3 км), Навоий вилояти билан (12,5 км), Сурхондарё вилояти билан (193,8 км), Тожикистон Республикаси билан (59,9 км) ва Туркменистон Республикаси билан (253,3 км).

Қашқадарё вилоятининг қўшни давлатлар билан чегарадош ҳудудлари (жами 313,2 км) ҳақида.

Қашқадарё вилояти Туркменистон Республикаси билан жами 253,3 км. чегарадош

Шундан, Нишон тумани **75,7** км чегара ҳудуди **Туркменистон Республикасининг** Лебап вилояти Туркманбоши этирафи тумани билан;

Дехқонобод тумани **75,9** км. Чегара ҳудуди **Туркменистон Республикасининг** Лебап вилояти Чоршанбе ва Дўстлик туманлари билан;

Миришкор тумани **79,5** км. чегара ҳудуди **Туркменистон Республикасининг** Лебап вилояти Хўжанбас тумани билан;

Ғузор тумани **22,2** км. чегара ҳудуди Туркменистон **Республикасининг** Чоржў вилояти Давлатли тумани Сардоба жамоа хўжалиги Чурдул қишлоғи билан чегарадош ҳисобланади.

Шунингдек, вилоят **Тожикистон Республикаси** билан жами **59,9** км. чегарадош

Шундан, Шаҳрисабз туманининг **18,5** км. чегара ҳудуди **Тожикистон Республикасининг** Сўғд вилояти Панжикент тумани Роғич ва Мағён қишлоқлари билан;

Китоб туманининг **41,4** км. чегара ҳудуди **Тожикистон Республикасининг** Сўғд вилояти Панжикент тумани билан чегарадош.

Дастлабки маълумотларга кўра, 2021 йилнинг 1 апрель ҳолатига вилоятда доимий аҳоли сони 3348,5 минг кишини ташкил қилди ва йил бошидан 13,1 минг кишига ёки 0,4 фоизга кўпайди.

Доимий аҳоли сони¹⁾
(2021 йил 1 апрель ҳолатига, минг киши)

	<i>Ташкил топган сана</i>	<i>Жами аҳоли</i>	<i>шу жумладан:</i>	
			<i>шаҳар аҳолиси</i>	<i>қишлоқ аҳолиси</i>
Вилоят бўйича:	1926 йил	3348,5	1437,5	1911,0
<i>шаҳарлар:</i>				
Қарши	13.05.1926 й.	279,6	279,6	-
Шаҳрисабз	16.05.2017 й.	140,9	140,9	-
<i>туманлар:</i>				
Ғузор	29.09.1926 й.	208,5	49,1	159,4
Дехқонобод	31.08.1971 й.	150,4	28,5	121,9
Қамаши	31.12.1964 й.	275,7	65,3	210,4
Қарши	01.10.1931 й.	253,9	92,4	161,5
Косон	29.09.1926 й.	291,8	153,2	138,6
Китоб	25.12.1968 й.	267,2	99,9	167,3
Миришкор	25.04.2003 й.	122,0	45,9	76,1
Муборак	13.09.1978 й.	88,7	70,5	18,2
Нишон	06.03.1975 й.	156,2	94,9	61,3
Касби	16.10.1970 й.	200,5	77,0	123,5
Чироқчи	22.02.1926 й.	422,1	99,2	322,9
Шаҳрисабз	29.09.1926 й.	224,2	54,1	170,1
Яккабоғ	29.09.1926 й.	266,8	87,0	179,8

¹⁾дастлабки маълумот

Вилоят бўйича аҳоли сони
(2021 йил 1 апрель ҳолатига)

2021 йил бошидан 13,1 минг кишига кўпайди ёки 0,4 % га ўсди

Шаҳар аҳолиси
сони 1437,5 минг
киши
(жамига нисбатан
42,9 %)

Қишлоқ аҳолиси
сони 1911,0 минг
киши
(жамига нисбатан
57,1 %)

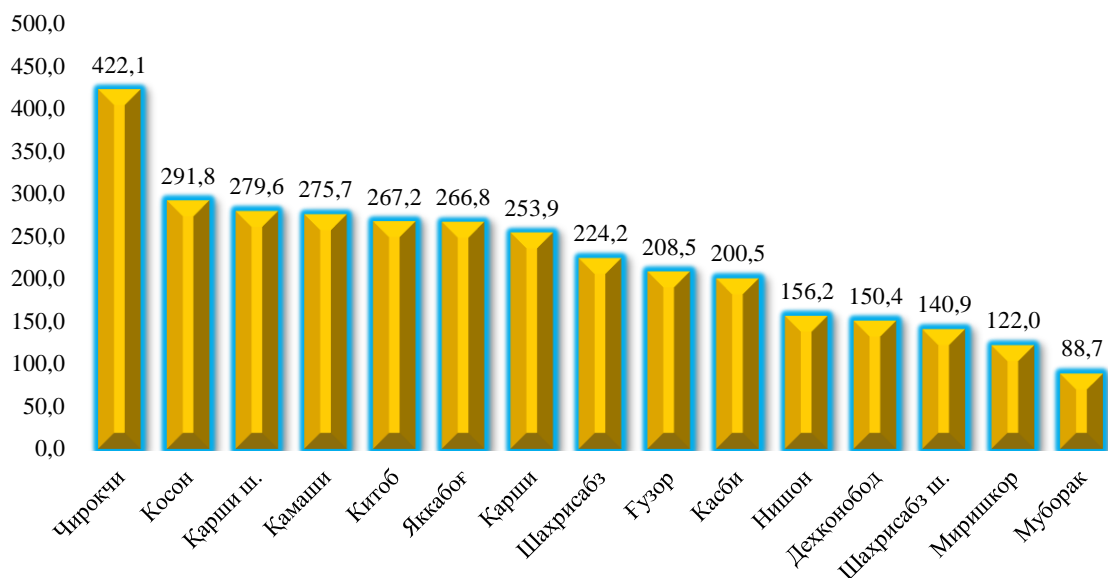
Эркаклар ва аёллар
(2021 йил 1 апрель ҳолатига)

Эркаклар 1694,3
минг киши
(жамидан 50,6 %)

Аёллар 1654,2 минг
киши
(жамидан 49,4 %)

Ҳудудлар кесимида доимий аҳоли сонининг тақсимланиши
(2021 йил 1 апрель ҳолатига, минг киши дастлабки маълумот)

**Туманлар кесимида доимий аҳоли сонининг ўтган йилнинг шу даврига
нисбатан таққосланиши**

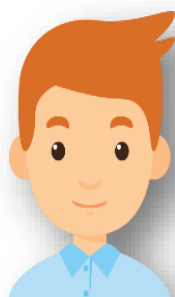
	<i>2020 йил 1 апрель ҳолатига</i>	<i>2021 йил 1 апрель ҳолатига</i>	<i>Ўтган йилга нисбатан ўсиш суръати, %</i>
Вилоят бўйича:	3293,9	3348,5	101,7
<i>шаҳарлар</i>			
Қарши ш.	275,9	279,6	101,3
Шаҳрисабз ш.	139,4	140,9	101,1
<i>туманлар:</i>			
Ғузор	204,3	208,5	102,1
Дехқонобод	147,6	150,4	101,9
Қамаш	271,9	275,7	101,4
Қарши	248,6	253,9	102,1
Косон	285,7	291,8	102,1
Китоб	264,7	267,2	100,9
Миришкор	119,5	122,0	102,1
Муборак	87,0	88,7	102,0
Нишон	153,2	156,2	102,0
Касби	196,6	200,5	102,0
Чироқчи	412,3	422,1	102,4
Шаҳрисабз	222,9	224,2	100,6
Яккабоғ	264,3	266,8	100,9

2021 йил январь-мартда аҳолининг табиий ҳаракати

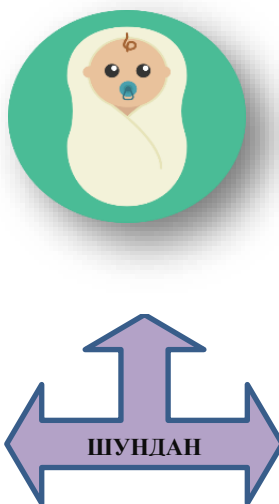
	киши			ҳар 1000 кишига	
	2020 йил январь-март	2021 йил январь-март	ўсиш, камайиш	2020 йил январь-март	2021 йил январь-март
Туғилганлар	18021	19377	1356	22,0	23,5
Ўлганлар	3021	3378	357	3,7	4,1
Табиий ўсиш	15000	15999	999	18,3	19,4
Никоҳлар	4131	5223	1092	5,1	6,3
Ажралишлар	454	716	262	0,6	0,9

2021 йил январь-март ойларида туғилиш

(вилоят бўйича жами 19,4 мингта бола туғилган)

Ўғил болалар
10,0 минг нафар

Қиз болалар
9,4 минг нафар

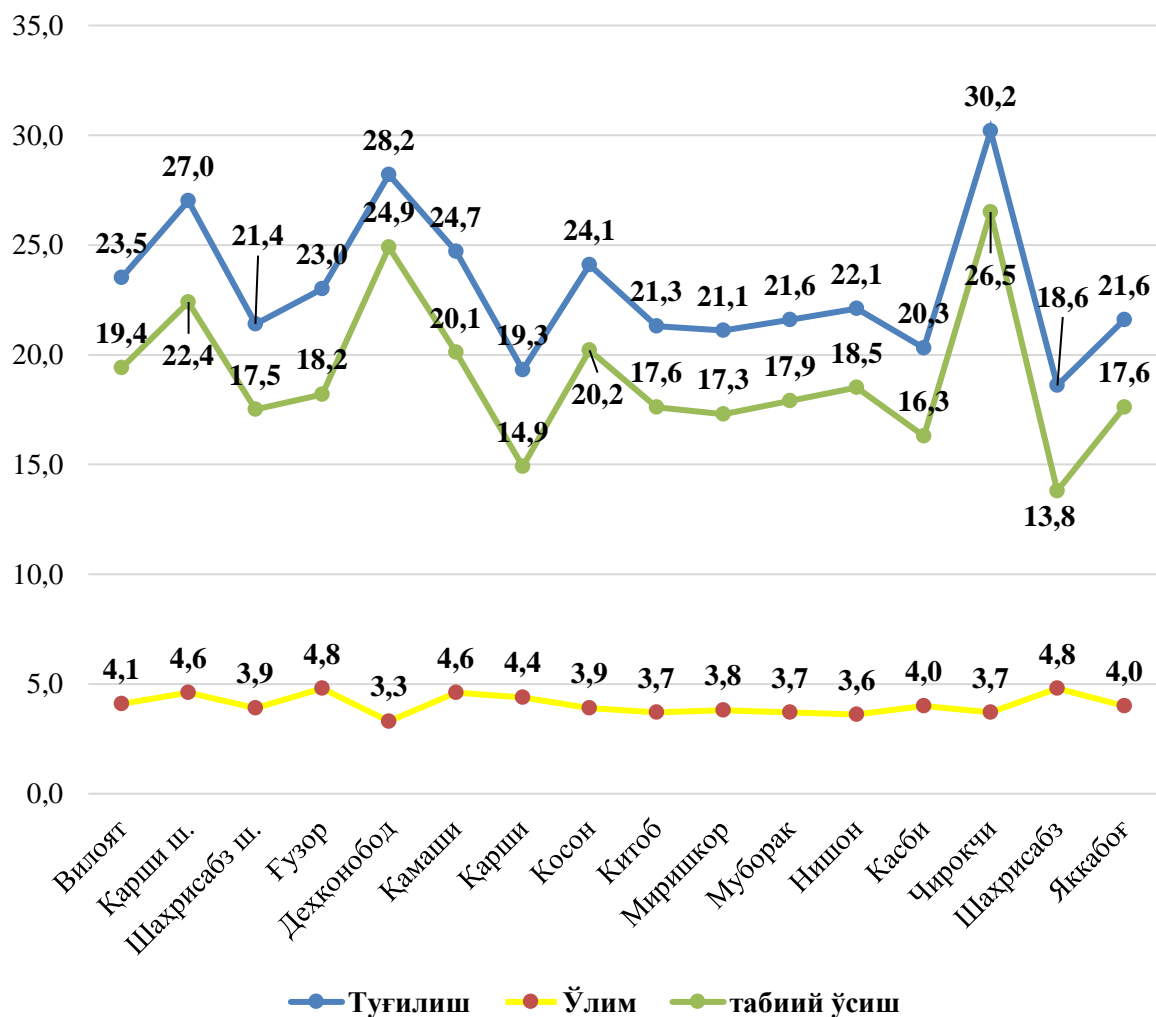
Туғилиш даражаси. 2021 йилнинг январь-март ойларида туғилганлар сони 19377 кишини ташкил қилди ва 2020 йилнинг шу даврига (18021 киши) нисбатан 1356 тага кўпайди. Туғилиш коэффициенти мос равишда 23,5 промиллени ташкил қилди.

Туғилиш даражасининг ўсиши вилоятнинг Шаҳрисабз шаҳри (16,2 дан 21,4 промиллега), Миришкор (18,4 дан 21,1 промиллега), Қарши шаҳри (18,6 дан 27,0 промиллега), Деҳқонобод (24,3 дан 28,2 промиллега), камайиш Нишон тумани (24,7 дан 22,1 промиллега), Муборак (24,4 дан 21,6 промиллега) туманларида кузатилди.

Ўлим даражаси. 2021 йилнинг январь-март ойларида ўлганлар сони 3378 кишини ташкил қилди ва 2020 йилнинг шу даврига (3021 киши) нисбатан 357 тага кўпайди. Мос равишда ўлим коэффициенти 4,1 промиллени ташкил қилди. (2020 йил январь-март ойларида 3,7 промилле).

2021 йил январь-март ойларида аҳолининг табиий ҳаракати

(ҳар 1000 аҳолига нисбатан промилле)

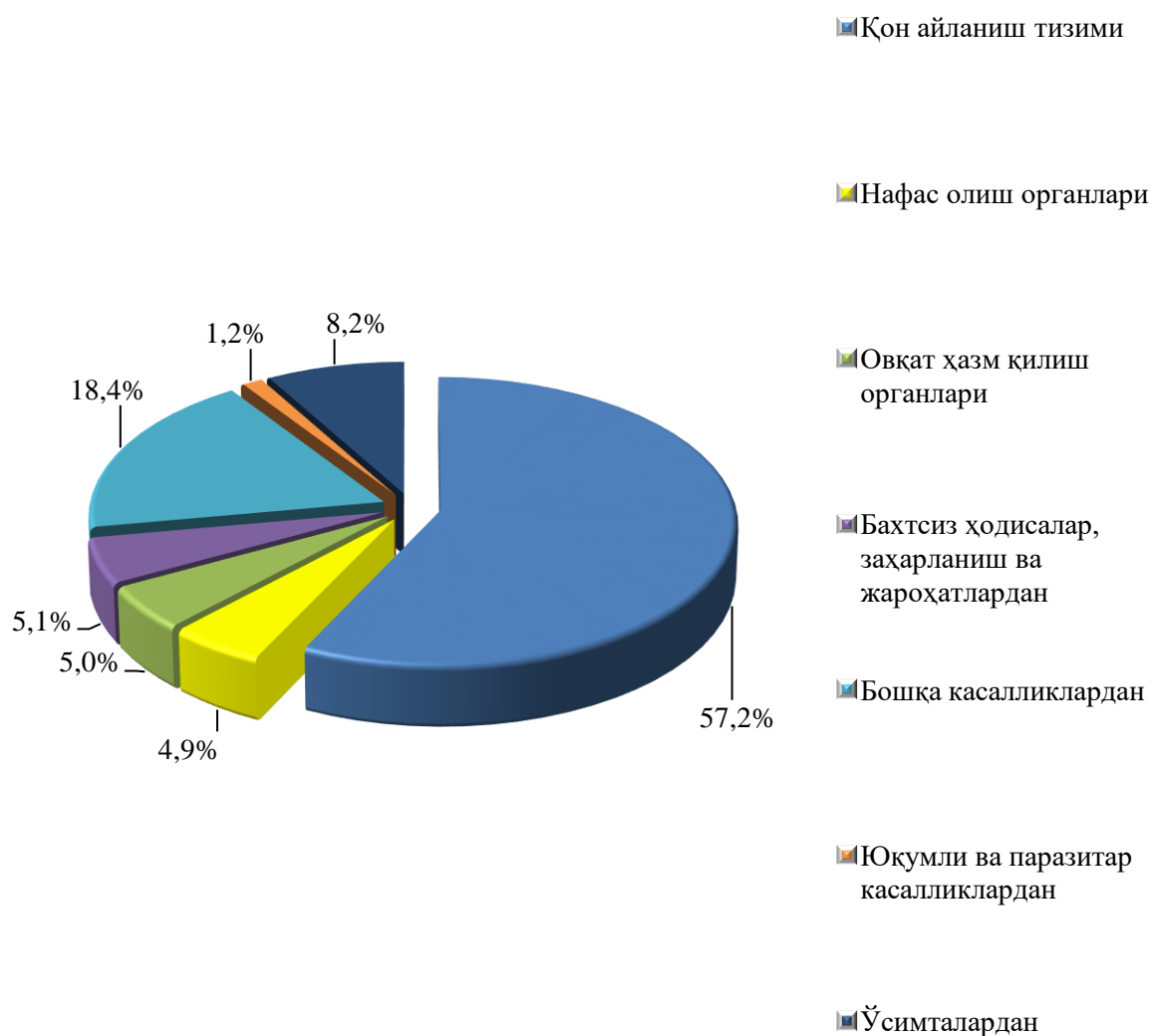
Ўлганлар сонининг камайиши Яккабоғ тумани (4,5 дан 4,0 промиллега), Миришкор тумани (4,0 дан 3,8 промиллега), ўсиши Чироқчи (3,0 дан 3,7 промиллега), Қарши шаҳри (3,5 дан 4,6 промиллега), Шаҳрисабз (3,5 дан 4,8 промиллега) туманларида кузатилди.

Вафот этганлар умумий сонидан 57,2 фоизи қон айланиш тизими касалликларидан; 8,2 фоизи ўсимта касалликларидан, 5,0 фоизи овқат ҳазм қилиш органлари касалликларидан, 4,9 фоизи нафас олиш органлари касалликларидан, 5,1 фоизи бахтсиз ҳодиса, захарланиш жароҳатлардан, 1,2 юқумли ва паразитар касалликларидан ва 18,4 бошқа касалликларидан вафот этган.

Дастлабки маълумотларга кўра, 2021 йилнинг январь-март ойларида бир ёшга тўлмаган 193 та болалар ўлими кузатилди.

Бир ёшгача ўлган болаларнинг умумий сонидан 59,6 фоизи перинатал даврда юзага келадиган ҳолатлардан, 24,3 фоизи нафас олиш органлари касалликларидан, 3,1 фоизи туғма аномалиялардан, 1,6 юқумли ва паразитар касалликларидан, 3,1 фоизи бахтсиз ҳодиса, захарланиш жароҳатлардан, 0,5 фоизи овқат ҳазм қилиш органлари касалликларидан ва 7,8 бошқа касалликларидан вафот этган.

Асосий ўлим сабаблари (2021 йил январь-март ойларида)

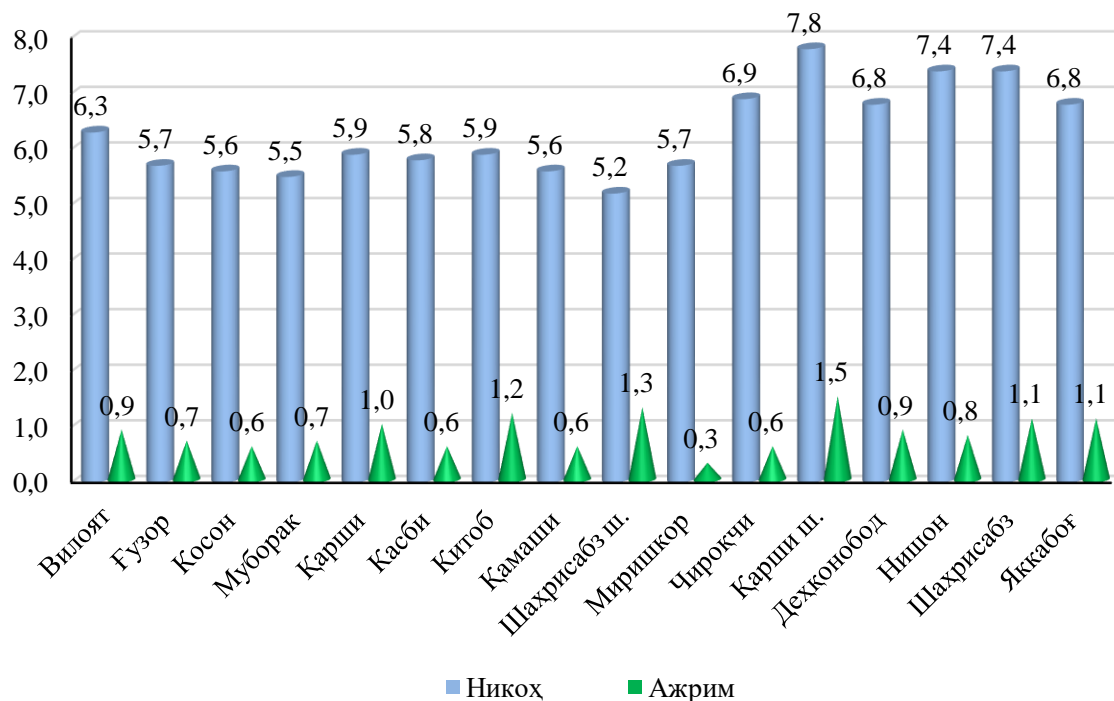

Аҳолининг табиий ҳаракати коэффицентлари
(2021 йил январь-март ойларида, 1000 аҳоли сонига)

	<i>Тугилганлар</i>		<i>Ўлганлар</i>		<i>Аҳолининг табиий ўсиши</i>	
	<i>2020 йил январь-март</i>	<i>2021 йил январь-март</i>	<i>2020 йил январь-март</i>	<i>2021 йил январь-март</i>	<i>2020 йил январь-март</i>	<i>2021 йил январь-март</i>
Вилоят бўйича:	18021	19377	3021	3378	15000	15999
<i>шаҳарлар:</i>						
Қарши	1277	1857	242	317	1035	1540
Шаҳрисабз	560	744	133	134	427	610
<i>туманлар:</i>						
Ўзгир	1237	1182	196	246	1041	936
Дехқонобод	890	1044	110	123	780	921
Қамаш	1633	1674	260	309	1373	1365
Қарши	1276	1206	276	275	1000	931
Қосон	1557	1734	234	283	1323	1451
Қитоб	1354	1404	240	245	1114	1159
Қиришқор	545	634	120	114	425	520
Қуборак	526	472	83	81	443	391
Қишон	939	848	135	138	804	710
Қасби	1074	1000	198	199	876	801
Қироқчи	2586	3131	310	387	2276	2744
Шаҳрисабз	1047	1026	191	266	856	760
Қақабоғ	1520	1421	293	261	1227	1160

Никоҳлар ва ажралишлар. 2021 йилнинг январь-март ойларида ФХДЁ органларида 5223 та никоҳлар ва 716 та ажралишлар рўйхатга олинди. Минг аҳолига нисбатан 6,3 промилле никоҳ (2020 йилнинг тегишли даврида 5,1 промилле) ажралишлар 0,9 промилле (2020 йилнинг тегишли даврида 0,6 промилле) тўғри келади.

**2021 йил январь-март ҳолатига никоҳ ва ажрим коэффициенти
(ҳар 1000 аҳолига нисбатан промилле)**

Никоҳ тузиш коэффицентининг сезиларли даражада ўсиш Касби (4,0 дан 5,8 промиллега), Дехқонобод (5,1 дан 6,8 промиллега), Яккабоғ (5,4 дан 6,8 промиллега), Қарши шаҳри (4,6 дан 7,8 промиллега) туманларда кузатилди.

**Тузилган никоҳлар ва никоҳдан ажралишлар сони
(бирлик)**

	Тузилган никоҳлар		Никоҳдан ажралишлар	
	2020 йил январь-март	2021 йил январь-март	2020 йил январь-март	2021 йил январь-март

Вилоят бўйича:	4131	5223	454	716
-----------------------	-------------	-------------	------------	------------

шаҳарлар:

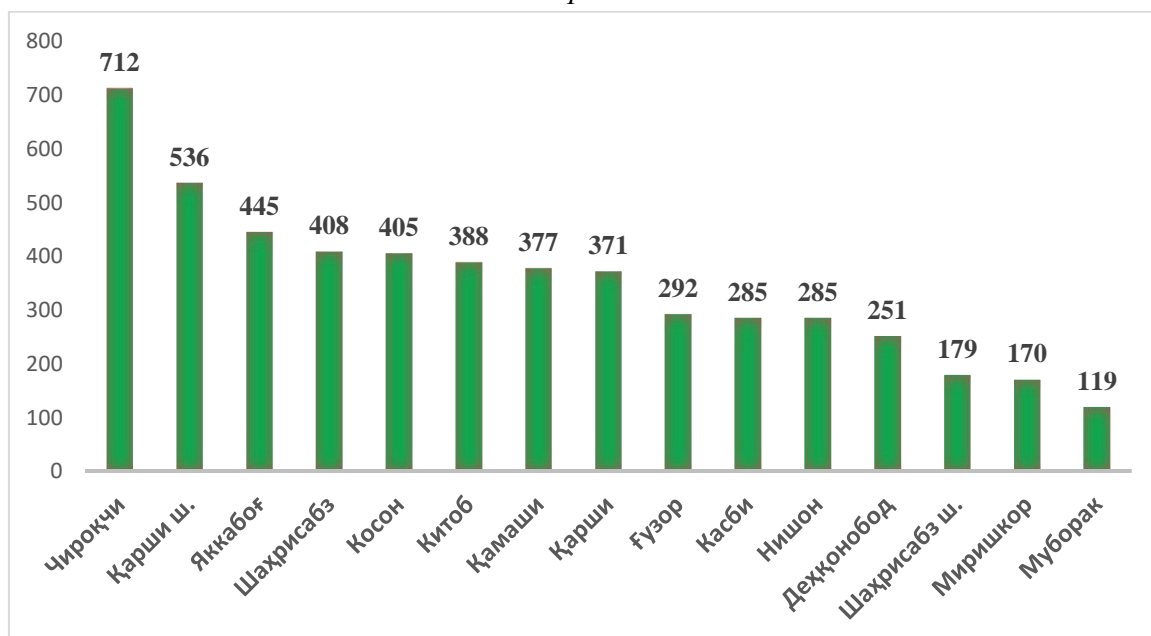
Қарши	317	536	75	102
-------	-----	-----	----	-----

Шаҳрисабз	189	179	35	44
-----------	-----	-----	----	----

туманлар:

	<i>Тузилган никоҳлар</i>		<i>Никоҳдан ажралишлар</i>	
	<i>2020 йил январь-март</i>	<i>2021 йил январь-март</i>	<i>2020 йил январь-март</i>	<i>2021 йил январь-март</i>
Ғузур	229	292	22	38
Деҳқонобод	188	251	20	34
Қамаши	292	377	30	41
Қарши	277	371	23	61
Косон	363	405	38	43
Китоб	313	388	39	79
Миришкор	151	170	10	10
Муборак	107	119	16	16
Нишон	233	285	22	31
Касби	193	285	26	28
Чироқчи	573	712	31	58
Шаҳрисабз	352	408	31	60
Яккабоғ	354	445	36	71

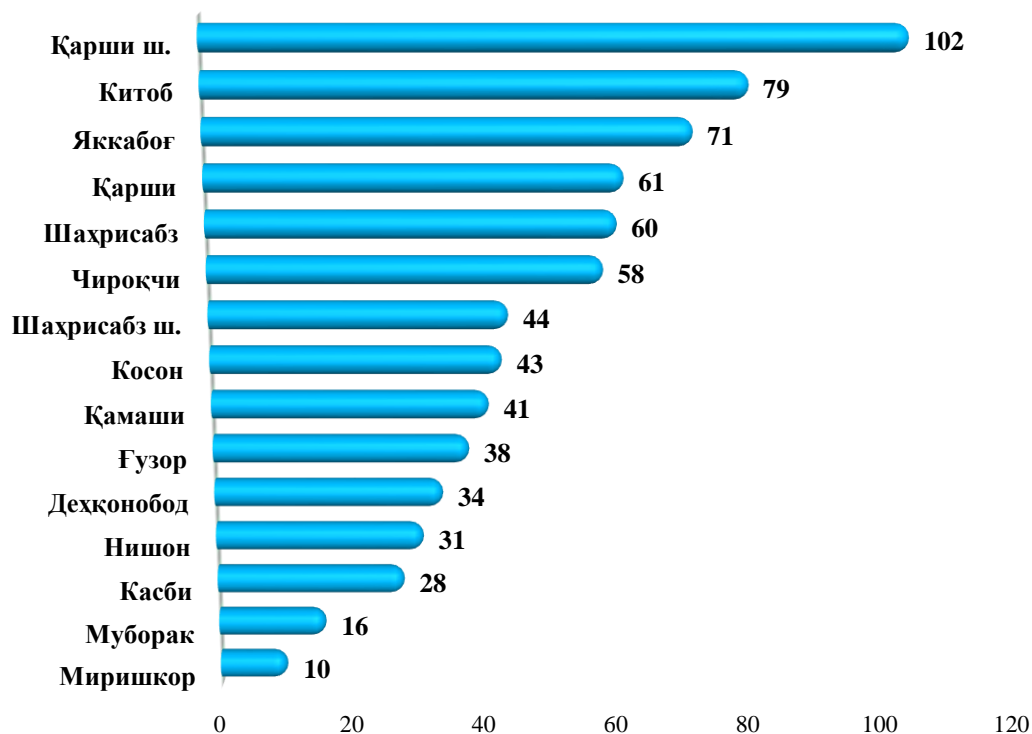
Ҳудудлар кесимида 2021 йилнинг январь-март ойларида никоҳлар сони, бирлик

Никоҳ. Дастлабки маълумотларга кўра, ҳудудлар бўйича энг юқори никоҳ тузиш даражаси Чирокчи 712 та, Қарши шаҳри 536 та, Яккабоғ 445 та ва Шаҳрисабз туман 408 тага тўғри келади.

Туманлар бўйича энг кам никоҳ тузиш даражаси 119 та Муборак тумани, 170 та Миришкор тумани ва 179 та Шаҳрисабз шаҳрига тўғри келади.

Туманлар кесимида 2021 йилнинг январь-март ойларида никоҳдан ажралишлар сони бўйича тақсимланиши, бирлик

Ажрим. Дастлабки маълумотларга кўра, ҳудудлар бўйича энг юқори никоҳдан ажралишлар даражаси 102 та Қарши шаҳри, 79 та Китоб, 71 та Яккабоғ туманларига тўғри келади.

Туманлар бўйича энг кам никоҳдан ажралишлар даражаси 10 та Миришкор, 16 та Муборак ва 28 та Касби туманларига тўғри келади.

Миграция. Дастлабки маълумотларга кўра, 2021 йилнинг январь-март ойларида вилоят бўйича кўчиб келганлар сони 4003 кишини, 2021 йилнинг шу даври мобайнида кўчиб кетганлар сони эса 6861 минг кишини ташкил қилди. Миграция қолдиғи минус 2858 минг кишига (2020 йилнинг шу даврида минус 1557 минг киши) тенг бўлди.

Энг катта минус қолдиқлар Яккабоғ (минус 468 киши), Чирокчи (минус 456 киши) Китоб (минус 416 киши), Қамаши (минус 354 киши) туманларида кузатилди.

Аҳолининг миграция кўрсаткичлари

(киши)

	<i>Келганлар</i>		<i>Кетганлар</i>		<i>Миграция сальдоси</i>	
	<i>2020 йил январь-март</i>	<i>2021 йил январь-март</i>	<i>2020 йил январь-март</i>	<i>2021 йил январь-март</i>	<i>2020 йил январь-март</i>	<i>2021 йил январь-март</i>
Вилоят бўйича:	3037	4003	4594	6861	-1557	-2858
<i>шаҳарлар:</i>						
Қарши	609	879	641	1062	-32	-183
Шаҳрисабз	94	269	264	487	-170	-218
<i>туманлар:</i>						
Ўзур	91	174	237	267	-146	-93
Дехқонобод	75	5	215	314	-140	-309
Қамаш	110	158	331	512	-221	-354
Қарши	603	793	425	404	178	389
Косон	142	162	275	395	-133	-233
Китоб	142	134	394	550	-252	-416
Миришкор	63	95	124	152	-61	-57
Муборак	108	157	114	131	-6	26
Нишон	313	333	269	358	44	-25
Касби	96	117	226	267	-130	-150
Чироқчи	82	173	421	629	-339	-456
Шаҳрисабз	315	369	265	680	50	-311
Яккабоғ	194	185	393	653	-199	-468